TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thực hiện dân chủ cơ sở với giá trị mới: “Dân giám sát” và “Dân thụ hưởng”

06:11 24/04/2022

"Tôi ấn tượng nhất là nhiều công trình xây dựng trên nhiều địa bàn về cơ bản đã có sự tham gia của người dân từ khâu lập quy hoạch, xây dựng thiết kế đến khâu tổ chức thực hiện", ông Nguyễn Văn Pha, nguyên Phó Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, nguyên Phó Chủ nhiệm Ủy ban Tư pháp của Quốc hội nhấn mạnh về thực hành dân chủ.

Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh: “Trong mọi công việc của Đảng và Nhà nước, phải luôn quán triệt sâu sắc quan điểm “dân là gốc”, thật sự tin tưởng, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, kiên trì thực hiện phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Đây là một điểm mới, là thông điệp ngắn gọn tại Đại hội XIII của Đảng.

Cùng với các giá trị cốt lõi là “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra” được Nghị quyết Đại hội XIII tiếp tục khẳng định thì chủ trương thực hiện dân chủ cơ sở được bổ sung thêm những giá trị mới, hết sức quan trọng đó là: “Dân giám sát” và “Dân thụ hưởng”.

Thực hiện dân chủ cơ sở với giá trị mới: “Dân giám sát” và “Dân thụ hưởng”. Ảnh Báo Tây Ninh.

Theo ông Nguyễn Văn Pha, nhiều điểm nóng có nguyên nhân từ việc mất dân chủ đã được xử lý, đem lại ổn định cuộc sống của người dân, niềm tin của người dân đối với cấp ủy, chính quyền cơ sở được nâng lên: "Tôi ấn tượng nhất là nhiều công trình xây dựng trên nhiều địa bàn về cơ bản đã có sự tham gia của người dân từ khâu lập quy hoạch, xây dựng thiết kế đến khâu tổ chức thực hiện".

Song cũng có nhiều nơi thực hiện dân chủ hình thức, dù công khai các khoản đóng góp, các nghĩa vụ, nhưng công khai ở những nơi không dễ gì người dân đến để đọc, để biết. Mặc dù tổ chức tiếp dân, tổ chức hòm thư góp ý nhưng cũng được thời gian đầu, sau đó là hình thức.

Cũng theo ông Nguyễn Văn Pha, thời gian vừa qua nở rộ tình trạng sử dụng mạng xã hội để thông tin sai sự thật, gây mất ổn định chính trị xã hội, chống phá Đảng và Nhà nước. Có nhiều vụ việc người ta tổ chức livetreams rất rầm rộ để nói xấu, bôi nhọ, vu khống người khác; ngay khi cả nước đang gồng mình tập trung chống dịch Covid-19 thì có một số người lợi dụng mạng xã hội để nói sai sự thật hoặc tuyên truyền, bán các loại thuốc... Việc nhận diện những vấn đề này đối với cơ quan chức năng không khó nhưng việc xử lý không phải dễ vì có vụ kéo dài cả năm trời mới bị xử lý.

Nguyên nhân dẫn đến nhiều người bị lôi kéo đó là do họ thiếu hiểu biết pháp luật hoặc a dua, cổ súy. Vì vậy, bên cạnh việc xử lý nghiêm những người có hành vi sai trái thì các cơ quan chức năng cần tiếp tục làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền pháp luật để người dân không nghe theo, không cổ súy theo kẻ xấu.

Thực tế, những kết quả về thực hành dân chủ đã đạt được xuất phát từ việc chúng ta có những cơ chế rất tích cực từ chỉ thị của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Ông Nguyễn Văn Pha: "Việc xây dựng Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở là một việc làm dù hơi muộn, nhưng dẫu sao vẫn kịp thời".

"Thế nhưng phải nói rằng, hệ thống các văn bản pháp luật về dân chủ, đặc biệt dân chủ cơ sở là hết sức tản mát, thậm chí còn nhiều quy định đã lỗi thời. Thế nên việc Chính phủ đề xuất, được Quốc hội chấp nhận việc xây dựng Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở là một việc làm dù hơi muộn, nhưng dẫu sao vẫn kịp thời", ông Pha phân tích.

Ông Pha nhìn nhận: Dân chủ hình thức có nguyên nhân từ 02 phía, từ xây dựng thể chế và phía người dân. Bên cạnh những quy định có cơ chế cụ thể để thực hiện thì vẫn còn một số cơ chế hình thức, làm cũng được mà không làm thì cũng không sao, không ai kiểm điểm ai cả. "Vì vậy, lần này Quốc hội làm sao cụ thể hóa được các cơ chế và cơ chế đó phải khả thi. Đồng thời loại bỏ những quy định chỉ là khẩu hiệu nếu không có cơ chế thực hiện", ông Pha trăn trở.

Khi luật được ban hành, chính quyền phải thực sự coi thực hành dân chủ ở cơ sở không chỉ là nhiệm vụ của mình mà còn là quyền lợi của mình. Vì nếu thực hành dân chủ tốt thì người dân sẽ tin tưởng vào chính quyền, từ đó sự lãnh đạo, chỉ đạo sẽ tốt hơn.

Còn về phía người dân cũng phải coi dân chủ là quyền của mình. Bởi vì ở nhiều nơi, mặc dù người dân đã được phổ biến, tuyên truyền nhưng lại thiếu tự giác,

không chủ động thực hiện quyền của mình. Người dân phải thực hiện quyền của mình và coi đây là môi trường để thể hiện sự cống hiến, góp công, góp sức xây dựng quê hương và cũng là môi trường để giám sát cán bộ.

Vừa qua, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã tổ chức phản biện xã hội về dự thảo Luật Thực hiện dân chủ cơ sở và đã có rất nhiều ý kiến tâm huyết của các chuyên gia, các nhà khoa học, các nhà quản lý.

Các chuyên gia đều cho rằng, việc Luật hóa phương châm dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng là việc làm cần thiết và dự thảo luật về cơ bản đã thực hiện được.

Tuy nhiên, cũng có một số ý kiến cho rằng còn nhiều quy định hình thức và mong muốn làm sao để người dân tự giác, tự nguyện hiến kế cho chính quyền cơ sở thông qua các thiết chế thanh tra nhân dân, Ban giám sát đầu tư cộng đồng và trực tiếp là Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cơ sở để người dân giám sát hoạt động của chính quyền, những điều đã nói với dân, tuyên bố với dân, đã được nhân dân thông qua góp ý phải được thực thi trên thực tế.

Theo VOV.vn